

BÖBREK VE İDRAR YOLLARI ANATOMİSİ

Ahmet KESKİNOĞLU¹

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

- ▶ Böbreklerin anatomik yapısı, komşulukları, damar yapılarını öğrenme
- ▶ Böbrek dolaşım sistemi ile üriner sistem işlevi arasındaki ilişkiler hakkında bilgi sahibi olma
- ▶ Alt üriner sistemin anatomik özelliklerini bilme

BÖBREK VE İDRAR YOLLARI ANATOMİSİ

Böbrekler vücudumuzda üretilen metabolik artıkları temizleyen organ olmanın ötesinde sıvı, elektrolit ve asit baz dengesini sağlayan organlardır. Ayrıca renin salgısı, aktif D-vitamini ve kırmızı kan hücrelerinin (eritropoietin) üretimiyle ilgili hormonal salgıları vardır (1,2).

Böbreğin Yerleşimi

Böbrekler periton boşluğunun arkasında, omurganın iki yanında yer alan bir çift solid organdır. Karın arka duvarına yaslanmışlardır (Bkz. Şekil-1). İç taraflarında psoas kası yer alır. Ortalama böbrek uzunluğu 12 cm olup, 3 vertebra boyundadır (3). Eni 6-7 cm ve ön arka genişliği 3 cm'dir. Sol

¹ Doç. Dr., Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD., Çocuk Nefrolojisi BD., ahmetkeskinoglu@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Hoenig MP, Hladik GA; Overview of Kidney Structure and Function. Primer on kidney diseases. Gilbert SJ, Weiner DE (Eds) Primer on kidney diseases, (Seventh edition). Elsevier; 2018: 1-18.
2. Tarafdar S. A Comprehensive Guide to Renal Medicine. *Nephrology*. 2020: 1-20.
3. Gueutin V, Deray G, Isnard-Bagnis C. Physiologie rénale [Renal physiology]. *Bull Cancer*. 2012; 1-99(3):237-49.
4. Wallace MA. Anatomy and physiology of the kidney. *AORN J*. 1998 ;68(5):800, 803-16, 819-20; quiz 821-4.
5. Fairweather F, Findlay M, Isles C. Structure and Function of the Kidney. İn: Clinical Companion in Nephrology (2thEd) Springer 2020: 3-10.
6. Bates C, Ho J, Sims-Lucas S. Embryonic Development of the Kidney. İn: Pediatric Nephrology. Avner ED, Harmon WE, Niaudet P, Yoshikawa N, Emma F, Goldstein SL. (Eds). 7th Edition. 2016: 3-36.
8. www.merriam-webster.com/medical/arcuate%20artery (Erişim tarihi: 28.02.2022).
9. Walk JC, Ayati BP, Holstein SA. Modeling the Effects of Multiple Myeloma on Kidney Function. *Sci Rep*. 2019;9(1):1726.
10. <https://www.earthslab.com/anatomy/ureter> (Erişim tarihi: 28.02.2022).
11. <https://www.urology-textbook.com/anatomy.html> (Erişim tarihi: 28.02.2022).